

Румен Георгиев, член на Висшия съдебен съвет:

ЗАХАРИ БЕЛЧЕВ

- Г-н Георгиев, председателят на ВКС Лозан Панов направи поредното си политическо изказване в ефира на национална телевизия. Пленумът на Висшия съдебен съвет вече го заклейми заради оказване на натиск над съдии преди изборите за нов състав на съвета, чува се и призови за оставката му. Как трябва да реагира кадровият орган?

- Много е тъжно, когато висши магистрати правят политически изказвания. Смисълът за съществуването на съдебната власт е да решава споровете в едно общество по цивилизован начин. Това предполага една политическа неутралност. Особено в изявленията не трябва да се допуска политика, да се правят злободневни изказвания и да се взима страна в спор, който не е отнесен до съда. Защото това ужасно ерозира доверието в съда като институция. Даже във футбола не трябва реферът да излиза с фланелката на единия отбор и съответно да започне да взима отношение. Това и за публиката няма да е интересно. В нашата съдебна система това е недопустимо още повече. За съжаление това не е изолиран случай. Сещам се за десетки случаи, в които са правени политически изказвания, и да се развива политическа дейност в съдебната система е абсолютно недопустимо. Независимо човек какви пристрастия има, какви планове или амбиции за кариерно израстване манифестира. Съжалявам, че има повод да ми зададете този въпрос.

- Влезе ли политиката в храма на Темидата?

- Появиха се политически формации с изключително тесни каузи - фокусирани само върху кадровата политика на съдебната система. За тях това е рядък шанс да се изявят в обществото, да бъдат забелязани от хората. За

ВСС НЕ Е ТРИБУНА ЗА ПОЛИТИЧЕСКИ РЕЧИ

Новите партии се изявяват на гърба на Темидата

голямо съжаление подобна дейност води до това заседанията на Висшия съдебен съвет да стават изключително дълги с продължителни упражнения в политически речи. Това е странно и необичайно за орган от нашата система. В правото се цени да се говори по същество, с аргументи и на правен език. Това трябва да ни отличава от другите професии. Нормално е и има много юристи в политиката. Но съдебната система не бива да се превръща в арена за политика. Това е отегчително и даже комично. Протоколите на ВСС пазят речи, които са прекалено дълги, прекалено пристрастни и за съжаление са прекалено непрофесионални и в юридическо отношение, и като за политик. Това впечатли и новия министър на правосъдието г-жа Цеца Цачева. А тя има богат политически опит в най-политическия орган в държавата - Народното събрание. След като на нея й прави впечатление, че прекалено често и няколкократно се взима думата и прекалено малко се говори по същество - значи сме надминали по политическо говорене дори парламента. Уви, даваме пример за това как не трябва да протичат заседанията на ВСС. Дължим извинение на всички колеги съдии, прокурори и следователи. Аз много се надявам следващият, осмият състав на ВСС да бъде по-успешен от нашия в това отношение. И се надявам колегите, които ще ни сменят, да не допускат политика. Просто ВСС не е място за подобни неща.

- Кажете повече за новата

система за гласуване и защо е важно магистратите да гласуват електронно?

- Първото, което искам да уточня, е, че нямам никакъв интерес от една или друга система. Не съм амбулантен търговец и не рекламирам единия или другия вариант за гласуване. Електронната система за гласуване е много важна част от реформата и прекият избор на 8-ия състав на ВСС по системата един магистрат - един вот. Това означава, че не се избира делегат, който да представлява на събрание десетки свои колеги. За представителство, което се получава по този начин, доверието е несравнимо по-малко. Сега имаме пряк избор и от прокурорите и от съдиите. Преди само следователите избираха пряко своя представител. Електронното гласуване е важно условие за този пряк избор. Много колеги нямат възможност да идват две последователни съботи за изслушване и за гласуване. При второто идване - за гласуване, е много вероятно да се наложи да останат и в неделя, когато изборът не излъчи квотата от първия път. Тогава на следващия ден той трябва да се повтори по отношение на незапълнените места. Много по-удобно е за магистратите, които не живеят и не работят в София, които са командировка или имат други ангажименти, да упражнят електронно правото си на глас. Изграждането на електронната система за избор на съвета беше и задача на седмия му състав, която законодателят постави още с изменението на Закона за съдебната власт през 2012 г. Система е приета от експерти и с решенията на Пленума на ВСС.

- Чува се опасения за тайната на вота...

- Миналата година се проведе пробно електронно гласуване. Определени от ръководствата на БАН и Техническият университет експерти направиха независим анализ на системата. Тя бе презен-

тирана пред медиите. След това с решение на ВСС системата бе приета, както изисква законът. В началото на настоящата година и с нейна помощ бе попълнен седмият състав на съвета, като на мястото на починалия колега Камен Ситнилски бе избран Розалин Трендафилов. Очевидно тази система, първо, не е нова, второ, е направена съобразно закона и по прозрачен начин. Помня, че по време на демонстрацията й присъстваха и много журналисти. Те също се увериха, че е гарантирана тайната на вота, и това беше констатация на всички, включително и на медиите, чиято политика е критична към дейността на съвета. Тази система не е на сергия и аз не се опитвам да я рекламирам и да я продам. Смисълът е за първи път да се използва тази техническа възможност в ограничена общност от съдии, прокурори и следователи. Това са хора, които не заслужават да бъдат обиждани, че ще допуснат да са обект на манипулации. Изборът хартиена бюлетина или електронен вот е техен. Възможността за дистанционен вот в никакъв случай не се натрапва. Статистиката към момента показва, че 82% от следователите са избрали да гласуват електронно. 92% от прокурорите също са избрали да гласуват електронно. За тях това е вече втори избор и вероятно са оценили предимствата на системата. На 17-и или 18-и е срокът, в който съдиите със специални декларации трябва да заявят начина, по който ще гласуват. Към настоящия момент заявленията за гласуване са над 50% от всички.

- Провокация ли е искането на някои членове на ВСС (в частност Калин Калпакчиев) в последния момент да се ревизира електронната система, както и призивът на Съюза на съдиите изобщо да не се гласува електронно?

- Който се интересува

добронамерено от системата, може да намери всичко на сайта на ВСС, където най-подробно се качва всичко. Ще имаме и подробна информация за всеки въпрос и неговия отговор от експертите. Политическото говорене срещу системата за електронно гласуване може би цели ограничаване на участието на тези колеги, които не могат да присъстват тук - въобще в изборния процес. Вероятно ниската избирателна активност е изгодна за някого. Това не може да бъде адмирирано. В крайна сметка за съдебната ни система е много по-добре да има максимална представителност. Така че както аз, а и повечето колеги не спираме да призоваваме колегите си магистрати да гласуват по съвест. Обратното не е за добро.

- Това по някакъв начин опит за опорочаване на вота ли е и кой би могъл да стои зад такъв опит?

- Мисля, че казах достатъчно. Тази система дава възможност за упражняването на глас и от колегите, които иначе биха били възпрепятствани. Според мен всички, и седмият състав, който ще бъде сменен, и всички организации на магистрати, всички български граждани са заинтересовани в едно - изборът на осмия ВСС да бъде максимално представителен, с максимален брой хора, които са гласували. Това ще даде и една увереност, че системата излъчва най-доброто, на което е способна. Това е, което ни трябва.

- Има ли двоен аршин в исканията за проверки на срещи на висши магистрати, които се отпращат във ВСС? Трябва ли кадровият орган да разгледа контактите на шефа на ВКС Лозан Панов с адвокатски кантори?

- Възможностите на ВСС да извършва проверки са вече силно променени с измененията в закона. Това разбира се, не означава, че дискусии не може да има. Правомощия на

Това е той:

- Роден е на 9 ноември 1956 година в София
- Завършва СУ "Св. Климент Охридски", специалност „Право“ през 1979 г.
- Започва работа в системата на следствието през 1982 г. Минава през всички нива на кариерното израстване. Бил е ръководител на отдел и зам.-директор на Националната следствена служба
- В периода 1999-2003 г. е член на ВСС
- През 2012 г. е номиниран за член на ВСС от професионалната квота на следователите
- Избран е за член на ВСС и встъпва в тази длъжност на 3 октомври 2012 г.

ВСС за проверки и за инициране на дисциплинарна отговорност вече не съществуват. Вярвам, че все пак в магистратурата има достатъчно разум и хората, които упражняват тези професии, са достойни, за да се противопоставят на всякакви форми на политизация. Защото политизирането на съдебната система просто я лишава от смисъл. Ако постановеното от съда не се приема с доверие, значи спорът не е решен, а продължава. Тогава цялата тази система е лишена от смисъл. Колега, който в момента е в Конституционния съд, обичаше максимата: „Когато политиката влезе в съдебната зала през вратата, правосъдието отлита през прозореца“. Това е валидно и в днешната ситуация.

Противниците на електронното гласуване целят ограничаване на изборния процес